

i Köpenhamn redan som trettonåring. Senare var han också under en trettioårsperiod chefsdirigent för Danska Radions symfoniorkester. Det blev alltså inte mycket tid över för att komponera, men han skrev också en symfoni och en violinkonsert vid sidan av mindre verk för stråkar. 1924 besökte Grøndahl Italien och det var där han skrev sin Trombon-concertino.

Hugo Alfvén skrev två baletter: det folksagobetonade "pantomimiska dramat" Bergakungen (1916–23) och den elegant dansade dalmålningen Den förlorade sonen (1957). Den drygt timslånga Bergakungen har ett ytterst virtuost tonspråk med fantasieggande instrumentation, och i original är det en synnerligen stor orkester med fyrdubbla träblåsare, sex horn, fyra trumpeter, tre tromboner, tuba, två harpor, celesta, slagverk och vindmaskin som kommer till användning – men inte minst *Vallflickans dans* har blivit ett så attraktivt musikstycke att många solister velat spela det, därför finns den i åtskilliga bearbetningar. Hugo Alfvén satsade hela sin själ i baletten, och delar av musiken skulle komma att höra till de mest spelade verk som skrivits i Sverige. "Det var så roligt att skriva den där baletten, för jag hade tillfälle att skildra naturen i alla stämningar i den förtrollade skogen. Jag fick skildra naturen i sommarfägring, i solnedgång och soluppgång, i vinterkyla ... Jag hade aldrig haft ett så roligt arbete som detta."

Vladislav Blazevichs barndom var fylld av smärta och sorg. Hans far fördes bort som politisk fånge samma år som han föddes och hans mor avled när han var sex år, varför han växte upp i farfaderns familj. Musikaliskt begåvad fick han musikundervisning i en militärkår från tolv års ålder. Som artonåring flyttade han till Moskva och började sina professionella studier vid Moskvakonservatoriet, den institution där han själv skulle bli professor i trombonspel. Han var verksam som dirigent, musikpedagog och tonsättare. Han var också en välkänd trombonist och skrev läroböcker i hur man spelar trombon, Trombonskolan 1916. Som tonsättare är han mest känd för sina konserter för trombon och för tuba. Men han skrev också 38 *Konsertduetter* för två tromboner, av vilka vi nu får höra ett avsnitt. De publicerades samma år som han avled, men användes säkerligen flitigt vid hans undervisning.

Stig Jacobsson

Nästa konsert blir lördag 11 december (OBS! ändrat datum) med Dahlkvist-kvartetten. 20 oktober blir det filmmusik och världsmusik med Östgöta blåsarsymfoniker och Taraband. 24 november ägnas helt åt Beethoven med Camerata Nordica, Crusellkvintetten och GotlandsMusikens Orkester.

www.linkopingkammarmusik.se

Lärare och elev Trombon!

Håkan Björkman – trombon

Lucas Hellmann – trombon

Mats Jansson – piano

Equmeniakyrkan

10 oktober 2021

Konserten ges med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping,
Statens kulturråd, Sensus studieförbund
och Scandic i Linköping.

Program

Erich Wolfgang Korngold 1897–1967	ur <i>Die tote Stadt</i> Tanzlied des Pierrot
Robert Schumann 1810–1856	Romanser för oboe och piano op. 97
Dmitri Sjostakovitj 1906–1975	ur <i>Preludier op. 34</i> (arr. James Markey)
	☛
Launy Grøndahl 1886–1960	<i>Concertino</i>
Hugo Alfvén 1872–1960	ur <i>pantomimen Bergakungen</i> Vallflickans dans
Vladislav Blazewich 1881–1942	<i>Konsertduett</i>
Erich Wolfgang Korngold	ur <i>Die tote Stadt</i> Mariettas Lied

Erich Wolfgang Korngold fick sitt andranamn efter Mozart, och även han blev ett anmärkningsvärt underbarn. Fem år gammal spelade han fyrhändigt piano med sin far, sju år gammal komponerade han sånger och pianostycken, nioåringen framförde sin kantat Gold inför en häpen Gustav Mahler, elvaåringen kunde se sin danspantomim *Der Schneemann* framföras inför kejsare Franz Joseph på Wiens hovopera ... Före första världskriget framfördes hans musik av de stora dirigenterna och orkestrarna. Men 1934 hade hoten från nazisterna blivit för starka, och han for till USA för att bli en av tidens främsta kompositörer av filmmusik i Hollywood. Som 23-åring, 1920, presenterade Korngold samtidigt i Hamburg och Köln den opera som blivit hans mest berömda, *Den döda staden* – en stämningsfull opera om sorg och drömmar i Brüssel. I andra akten firar Marietta framgångarna med resten av sin danstrupp, och hon ber Fritz, som spelar rollen av Pierrot att sjunga en sång. Det blev en drömmande danssång med minnen från förr, "Mein Sehnen, mein Wähnen ...". Det var Erich Wolfgang Korngolds far Julius som skrev librettot till operan *Die tote Stadt*. Julius var en av tidens mest inflytelserika musikkritiker i Wien och hade ett mycket stort inflytande över sin sons utveckling och framgång. Mariettas Lied, en sång om kärlek, men också om sorg över livets föränderlighet, ur första akten är i själva verket en duett skriven för sopran och tenor, men som konsertaria kan den sjungas av en ensam sopran, eller som i det här fallet trombon.

När *Robert Schumann* kastade sig in i sitt produktiva kammarmusikår 1849 skrev han bland massor av andra verk också en rad kompositioner för två instrument, bl.a. några av romantikens sällsynta verk för oboe och piano. Det blev tre små romanser, och att dessa utan problem även kan spelas på trombon får vi uppleva nu. Det är fråga om små charmerande bagateller, vokaliser för instrument i stället för sång.

Som tonsättare fick *Dmitri Sjostakovitj* länge balansera mellan sitt eget krav på konstnärlig ärlighet och makthavarnas krav på publiktillvänd lättfattlighet, en balansakt han med stor skicklighet klarade av för det allra mesta. Ett exempel på detta är hans fantastiska serie av 24 pianopreludier op. 34. Han var själv en lysande pianist som i sin ungdom även prisbelönades på den kända Chopintävlingen i Warszawa. Här får vi höra några av hans preludier arrangerade för trombon och piano av James Markey, bastrombonist i Bostonsymfonikerna.

Som tonsättare är väl dansken *Launy Grøndahl* egentligen bara känd för sin *Trombonconcertino*, men den är å andra sidan ett riktigt mästerverk. Själv var han violinist, och anställdes i Casinoteaterns orkester